

0621 – 21. juni

Herren Gud bød mennesket og sa: «Av hvert tre i hagen kan du fritt ete, men av treet til kunnskap om godt og ondt skal du ikke ete. For på den dag du eter av det, skal du sannelig dø». 1Mos 2: 16–17.

Det som her er så særdeles lærerikt, er dette at Gud knyttet sin pakt opp mot en så liten og ubetydelig gjerning. Merk deg dette, og lær en gang for alle hvordan den store og hellige Gud dømmes!

Når han ville sette menneskene på den største og mest avgjørende prøven, valgte han den aller minste gjerning en kunne tenke seg på denne jord. Og dette var prøven hvor utfallet skulle få konsekvenser ut over hele verden. Det var et bud, hvor brudd på dette skulle føre til all slags død; legemlig, åndelig og evig. Og likevel knyttet opp mot en så ubetydelig gjerning som å spise frukten av et tre – midt i Paradisets overdådighet av trær og frukter.

Med dette første budet har Herren klart og tydelig for all evighet gitt hele menneskeslekten denne lærdommen; at hans øye ser etter hjertet, etter lydighet, ikke etter hvor stor gjerningen er.

Og samtidig har han gitt oss en alvorlig lærdom om at han vil være en Herre som har all råderett over alle sine skapninger. At han krever lydighet, fullkommen lydighet, og bare lydighet, overfor sine bud og befalinger.

Hadde han f. eks. sagt til Adam: Du skal ikke drepe din hustru! Eller: Du skal ikke plage dyrene! Da ville fornuften straks vært enig i dette, ville godtatt det og rettet seg etter det. Utelukkende på grunn av det fornuftige i dette budet.

Dermed hadde selve lydigheten, den rene lydigheten mot Herrens bud, aldri blitt satt på prøve. Da hadde menneskene utelukkende blitt opptatt av hva som lå i selve gjerningen, og totalt oversett det som Gud egentlig ville ha; lydigheten.

Men nå valgte Gud ut den mest ubetydelige gjerning. Noe som ikke straks ville finne gjenklang hos fornuften, som den kunne kaste seg over, støtte og «videreutvikle». Nå var det et bud som krevde ren lydighet. Nå skulle fornuften spørre: Kan Gud dømme oss til døden for en så ubetydelig gjerning? Hele Paradiset er jo fullt av trær og frukter, og vi er de eneste som skal ta til oss av alt dette. Hvem er det da dette herlige treet skal spares til?

Her var det dermed ikke gitt noen grobunn for fornuften, her krevdes det utelukkende lydighet. Det var akkurat dette Herren helt fra begynnelsen ville lære oss. Og det er ikke mulig å beskrive med ord hvor mangfoldig og omfattende mye ondt som springer ut av denne trangen til å se på gjerningens betydning, og ikke utelukkende på Guds ord og bud. Det er denne trangen som legger grunnlaget for all kjødelig selvsikkerhet og alt hykleri.

Guds ord om at «du skal ikke slå i hjel, ikke drive hor, ikke stjele», ser vi på som viktige bud. Men når han sier: «Du skal ikke misbruke Herren, din Guds, navn», eller: Du skal ikke bli sint på din bror, ikke i omtale fordreie hans ord og gjerninger. Da ser vi på dette som små og uvesentlige bud som en kan holde eller bryte etter som det passer.

Når en slik glemmer den allmektige Guds hellige vilje og bud, og bare ser på gjerningen, da kan en leve i den største selvsikkerhet – midt i det forferdeligste indre syndens vesen. Bare en utvortes og på visse områder opptrer kristelig. Av naturen er det slik alle mennesker oppfører seg.

Men det er ikke bare i vårt forhold til Guds bud samme trangen til å bare se på gjerningen, og ikke på den allmektige Guds ord, gjør seg gjeldende. Det samme går igjen i trosspørsmål, og gjør så store skader i våre liv. At Gud tar imot et barn i dåpen, ikler det Kristus med alt hans verk, det er den største dårskap for fornuften. For den ser bare noe vann og et skrøpelig menneske (presten) som forretter. Og når vi ser Adams natur slå ut i et barn på to år, kan en ikke innse at det er hellig i Guds øyne, eller at Guds engler fryder seg over dette barnet.

Eller et eldre menneske er kommet til tro på Guds Sønn, og blir døpt i dag. Så får han i morgen kjenne at han ikke har lagt av «kjødets urenheter». Det er bare overfor Gud han er ren og hellig ved Kristi rettferdighet, som han er blitt ikledd. Men denne rettferdigheten ser han ikke nå. Nå ser han bare det han har fra Adam, bare sin synd og urenheter.

Da fristes han straks til å miste motet, og tenker: Nei, jeg er jo slett ikke ren! Da betyr det plutselig ikke lenger noe som helst, det Kristus har sagt: «Den som er badet, er (overfor Gud) ren over det hele, og trenger bare å vaske føttene» (vandringen). Nei, da heter det: «Å, bare jeg kunne være ydmyk og leve et hellig liv!»

At jeg bare skal ha Kristi rettferdighet, er nå ikke nok for meg. Og hvorfor det? Jo, bare fordi Kristi fullbrakte verk ikke er min egen gjerning, og ikke kan sees eller kjønn, men bare er et løfte fra Gud til meg.

At Gud har sagt det, betyr ikke noe for meg. Hvis jeg derimot selv hadde utrettet noe herlig, da var det noe å stole på! Slik betyr det nå ingen ting alt det Kristus har gjort, lidd og sagt. Ikke noe av dette betyr noen ting, bare min egen gjerning. Slik er vår natur.

Derfor har det den aller største betydning at vi er våkne og legger merke til hvordan de mest betydningsfulle ting skjuler seg under det som ser mest ubetydelig ut, når Herren sier noe.

Det var dette han en gang for alle ville lære hele verden da mennesket på den aller største prøven ble stilt overfor den aller minste gjerning; at de ikke skulle ete av frukten på det éne treet.

Tenk! Når en hel verden kom under synd, død og forbannelse gjennom en så liten gjerning, bare på grunn av Herrens ord. Da må ingen heretter se på hva gjerningen utretter, men bare på Herrens ord.